

FÓKUSZBAN

A HAZAI MŰVÉSZEK – 1. RÉSZ

Bitter Mónika

STÍLUSOS HARMÓNIA

Van Magyarországon egy kicsi közösség. Tagjai az ország különböző pontjain élnek, eltérő az érdeklődési körük, más-más szakmában dolgoznak, de egy valami összeköti őket: a pirográfia iránti rajongásuk, a szabadkézi faégetés művészetének kimagasló művelése. A teljesség igénye nélkül mutatkoznak most be a nemzetközi szinten is elismerésnek örvendő alkotók.

Boros Zoltán Nógrád megye székhelyén, Salgótarjánban él. A falfestéstől az airbrush technikáig szinte mindent kipróbált a művészetek terén. Egy internetes videó hatására végül a faégetés ejtette rabul, ami az ő esetében egy irigylésre méltó választás, hiszen leendő asztalosként is igyekszik igényes munkákat készíteni – és kiválóan kombinálja a megszerzett tudást munkái során.

– Melyik famegmunkálási technika érkezett előbb az életébe?

– A famegmunkálások közül talán a faragás volt, amivel először próbálkoztam. Ezek egyszerű motívumok, feliratok, használati tárgyak voltak. Ez a technika egy kicsit háttérbe szorult mostanában, de a későbbiekben még elképzelhető, hogy újra próbálkozom.

– Milyen tervei vannak az asztalos szakma és a pirográfia kapcsán?



Pirográfia rétegelt nyírfán



Pirográfiával díszített bükkbát



Pirográfia hársfán

– Terveim között szerepel, hogy az asztalos szakmában szerzett tapasztalatokat ötvözzöm a pirográfiával. Gyakran kérnek tőlem népies motívumokkal díszített ajándéktárgyakat. Egy-egy ízléses díszítés, egy szép hímzés minta nagyon jól érvényesülhet akár egy lakberendezési tárgyon is. Az asztalos vizsgaremekemet is ennek jegyében alkottam meg. Egy hokedlit készítettem, melynek

lábazata cseresznyéből, ülő része fehér bükkből készült, rajta egy pirográf technikával készített matyó motívum látható. Figyelemfelkeltő és stílusos harmóniát alkot a faégetés a különböző, fából készült használati tárgyakkal.

zartdekor@gmail.com

www.facebook.com/zartdekor

https://zart-dekor.webnode.hu/

ÚJ KIHÍVÁSOK VONZÁSÁBAN

Az Őrség – Göcsej – Hetés néprajzi tájegység találkozási pontjánál, Lentiben találkozhatunk Kaszás Attilával. Autodidakta alkotónak vallja magát, aki többféle témát dolgoz fel, s különböző technikákkal készít alkotásokat. Attila pár évvel ezelőtt fedezte fel a pirográfiát, melynek natúr szépsége azonnal rabul ejtette.

– Sokféle művészeti ágba képviselteti magát és kamatoztatja az önnel született tehetséget. Számtalan festmény is a kézjegyét hordozza a pirográf alkotások mellett. Mi alapján dönti el az ábrázolt témát, s hogy választja ki, hogy milyen technikával fogja elkészíteni?

– Vannak általam nagyra becsült tehetséges művészek, akiknek állandó a témájuk, de nekem a monotonitás nem megy. A felkérésre készült munkáimon kívül inkább azokat a témákat ábrázolom szívesen, melyeknek megfog a látványviláguk. Kedvelem



Will Smith papírra égetve, 20x30 cm



Csimpánz portré nyírfa lemezre égetve, 21x30 cm



Rhodesian Ridgeback juharfára égetve, 38x55 cm



Alpes hársfára égetve, 47x85 cm

” Vannak általam nagyra becsült tehetséges művészek, akiknek állandó a témájuk, de nekem a monotonitás nem megy.

a karakteres, fotórealisztikus ember- és állatportrékat, de a természet és a vadak ábrázolása is közel áll hozzám. Kedvenc technikát nem tudnék kiemelni, mert mindegyiknek más a varázsa, ezért is alkotok velük időközönként felváltva. A pirográfia natúr természetessége magával ragadóan ötvözi a tűzzel rajzolást egy egyedi technikával, s ez a szoros összefüggés kicsit háttérbe is szorította a grafitceruzával történő rajzolást. De az akril-, akvarell- vagy olajfestés is egy szerelem. Mindig új kihívások vonzásába kerülök, de egyelőre ennyi fér az időmbe. Valószínű az is, hogy nem ezek lesznek az utolsó technikák, melyekkel a jövőben alkotok. Érdekel

például a fa- és fémszobrászat is. A különböző technikák elsajátítása és megtapasztalása, ha a hobbinkká válik, akkor annak gyakorlásával idővel egyre magabiztosabban és egyre több sikerélménnyel tudunk alkotni, s ezt egy örömteli folyamat megélni.

– A kézi famegmunkálás méltánytalanul háttérbe szorult hazánkban, holott a környező országokban virágkorukat élik a minőségi kézzel készült tárgyak, alkotások. Hogyan látja a faművészet, az emberi kéz alkotta művek, termékek magyarországi helyzetét és jövőjét?

– A pirográfiával kapcsolatban az a tapasztalatom, hogy míg a többi

földrészen számos országban tradicionális művészetként tartják számon, addig a Magyarországon bejegyzett művészeti ágak mellett sajnos valóban háttérbe szorul. A magyar pirográfus művészeket felölelő közösség a közelmúltban kísérletet tett a pirográfia önálló művészeti ágként való elismertetésére, de sajnos az ez irányú próbálkozás falakba ütközött, pedig az egyik legősibb ábrázolási formáról beszélünk. Ugyanakkor azt látom, hogy a pirográfia újra reneszánszát éli, s egyre népszerűbb alkotási forma. Öröm látni a mára művészi szintre emelkedő, jobbnál jobb alkotásokat.

.....
www.facebook.com/atikaszas

MUNKA LETT A HOBBI

Kőszegi Zsanett a harmadik gyermeke születése után kezdett el autodidakta módon újra rajzolni, festeni, új művészeti technikákat kipróbálni, melynek eredményeképpen már kilenc éve „tűzzel hímezi” a Marcaliban és Kaposváron is kiállított alkotásait. Hobbija mára munkájává nőtte ki magát.

– Zsand'Arts FAntázia néven nyitott kézműves ajándékboltot városában, Marcaliban. Milyen ötlet, elv vezérelte a megvalósításában?

– Szerettem volna egy tucatmentes, egyedi kézműves ajándékboltot. Fontosnak tartom, hogy egy ajándék legyen személyes. Aki kapja, érezze, hogy gondoltak rá, amíg készült. Jelenleg 18 kézműves munkája van jelen az üzletben a sajátomon kívül, így közelebb hozva a kézművességet a vásárlókhöz, egyúttal teret és lehetőséget adva a valódi, kézzel készült tárgyak alkotóinak a termékeik, alkotásaik színvonalas környezetben való bemutatására, az érdeklődő közönséghez való eljutásra.



La Casa De Papel pirográfia égerfán



Kutyaportré pirográfia égerfán



– Sokoldalú alkotóművész, ami a különböző kézműves ajándéktárgyaktól a Duna Tv Balatoni Nyár című műsorában is bemutatott kavicsképein keresztül a művészi pirográfiáiban is megnyilvánul. A fa mellett számos más alapanyagot is használ a pirográfiához. Melyik nyerte el leginkább a tetszését?

– Sok mindent kipróbáltam már,

szeretek kísérletezni, anyagokat kombinálni. A fő vonal mégis a fa. Főként égerfára, hársfára készülnek képeim. Különlegességként égetek növényi cserzésű natúr bőrökre és kobaktökre, lopótökre is. Utóbbiból készülnek a különleges lámpások.

www.facebook.com/ZsandArts

www.facebook.com/zsandartsfantazia



Rétegelt nyírfalemezre, lopótökre és bőrre készült pirográfia

ATTENBOROUGH AJÁNDÉKA

Szilágyi-Somos Evelin több kiállításán is bemutatott alkotásain a természet és az élővilág iránti szeretete tükröződik. A pirográfiával 2016 óta foglalkozik a Győr-Moson-Sopron megyei Szárföldön élő grafikus. Minden alkotásának külön története van, témáit a természet mellett több kedvenc is inspirálja – főként a lovak, a zene és a sport.

– A képzőművészet mellett nagyon sok mindennel foglalkozik a mindennapokban. Kertépítő vállalkozást vezet, a futás szerelmese, mindemellett odaadó édesanya. De nagyon sokáig alapanyag áruházat is működtetett a faégetés művelőinek legnagyobb örömére. Nagyon alapos fajpári ismeretekkel is rendelkezik. Honnan ered ez a tudásvágy és szakismeret?

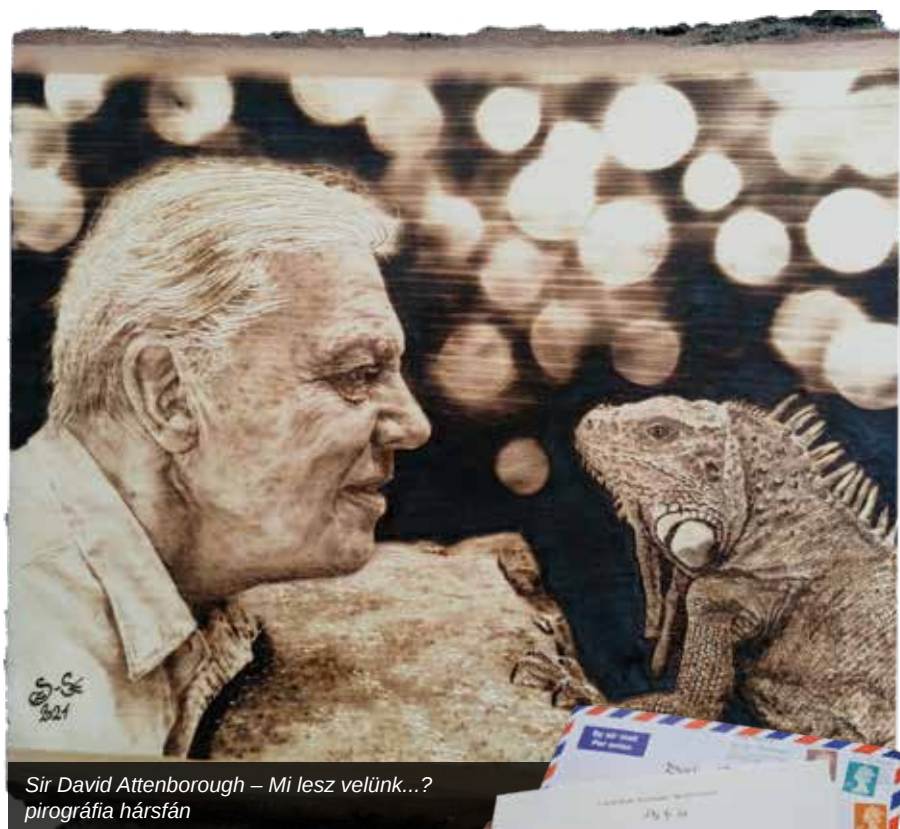
– A nálunk jellemző fajfajták tulajdonságai után kutattam a pirográfiához, s mivel az alapanyag, a technika és én magam is természetközeli vagyok, ezért ez a tudás inkább gyakorlati – és eltöpreng a tanult szakembereké mellett. A tökéletes alapanyag értékesítésének ötlete az alkotásból indult. Szerettem volna, ha művésztársaimnak is elérhetővé válik az a minőség, melyen én is dolgozom. Sajnos a vírushelyzet miatt akadozott a folyamatos forrás, ezért az értékesítést megszüntettem. Kertépítő vállalkozásunk miatt most pedig már időm sem engedi a többi elfoglaltságom mellett.

– Mindegyik pirográfiájának külön története van. Melyik alkotására a legbüszkébb közülük?

– Minden pirográfiám a kedvencem, legbüszkébb pedig mindig a legutóbbi alkotásomra vagyok. Sir David Attenborough – „Mi lesz velünk...?” című munkám foglalja el ezt a helyet a szívemben, melyet 95.



Arab telivér pirográfia hársfán



Sir David Attenborough – „Mi lesz velünk...?” pirográfia hársfán

születésnapjára ajándékként küldtem neki az Egyesült Királyságba. Gyermekkorom óta meghatározó a személyisége a természet iránti rajongásomban – és a legnagyobb megtiszteltetés akkor ért, amikor néhány hét múlva hálája jeléül egy saját kézzel írt köszönő levelet kaptam tőle. Ebből is látszik, hogy nemcsak tudósként példaértékű, hanem emberként is.



www.magmel.hu
 www.facebook.com/magmelhandcraft
 www.instagram.com/magmelhandcraft

HA HIÁNYZIK A SZÍV ÉS A LÉLEK...

Pete Móni Tata mellett, a Gerecse legnyugatibb peremhegyeinek lábánál fekvő Szomód hírnevét öregbíti tűzfestményeivel. Szomód „Arany kezű”-díjas alkotója 2015 óta hódol a pirográfia művészetének. 2019 augusztusában Tatán önálló kiállítás keretében ismerhette meg az érdeklődő közönség a különleges technikával készült műveit.

– *A pirográfia önmagában is egy páratlan faművészeti ág, ön azonban nem kizárólag pirográf pákával, hanem nyílt lánggal alkotja meg képeit. Szó szerinti értelemben tűzfestményeket készít. Honnan jött az ötlet?*

tippet, trükköt, eszközt ismertem meg neki köszönhetően. Sokat fejlődtem az elmúlt közel 1,5 évben, de még sokat kell tanulnom.

– *A faégetés kicsit kakukktojás a hazai művészeti formák körében. Sorolhatnánk akár a grafikák, így a képzőművészet körébe, de egyben iparművészeti szempontok szerint is kategorizálhatjuk. Mi a véleménye a magyarországi pirográf művészetéről?* – Véleményem szerint Magyarországon magát a pirográfiát is két csoportba sorolhatjuk. Az egyik az emberek számára ismertebb egyszerű égetések, szöveges táblák, fakanalak, vágódeszkák, melyek hűen tükrözik, hogy milyen a tűzzel díszítés. A másik kategóriába – melyet tapasztalataim szerint kevesen



ezt a csodálatos technikát. Ez a mai gépesített világban egyre nehezebb, köszönhetően a számítógép-vezérléssel készített, kézművesnek egyáltalán nem nevezhető „tucat” termékek

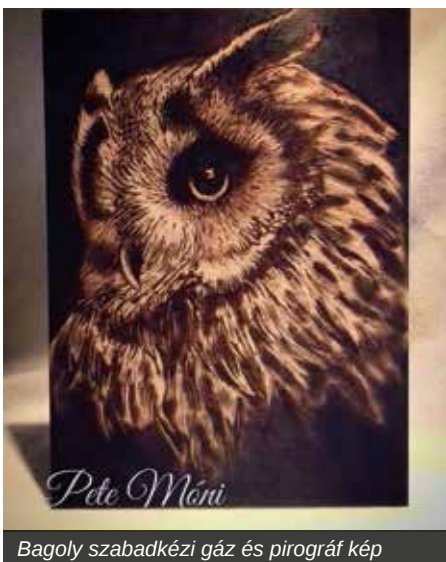
” Eme kategória bátran megállná helyét akár a képzőművészet, akár az iparművészet körében.

– Mintegy 3 évvel ezelőtt, az egyik képem háttérét égettem egy flambírozó pisztollyal. Akkor jutott eszembe, mi lenne, ha árnyaláshoz is használnám. Képről képre kísérleteztem, hogy bánjak a lánggal. Tavaly év elején botlottam egy spanyol pirográfusba. Rengeteg

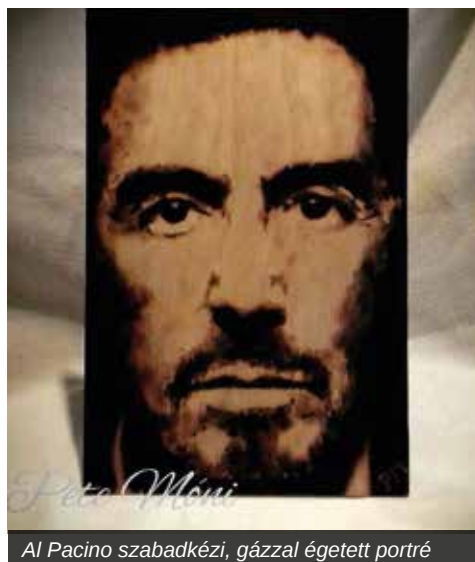
ismernek – a komolyabb, részletesen kidolgozott képek, portrék tartoznak, melyekről azt hinnénk, festmények vagy fotók. Eme kategória bátran megállná helyét akár a képzőművészet, akár az iparművészet körében. A cél, hogy ez egyszer megvalósuljon. Hogy minél több ember megismerje

piacának, melyeket előszeretettel árulnak kézműves pirográfiaiként. Holott azzal köszönőviszonyban sincsenek, mert bármennyire is szeretnék, hogy az legyen, hiányzik belőle a szív és a lélek.

.....
 pm.phyrographywoodart@gmail.com



Bagoly szabadkézi gáz és pirográf kép



Al Pacino szabadkézi, gázzal égetett portré



Tutanhamon szabadkézi pirográfia gázzal

ÉGETETT GITÁR

A sárospataki születésű Hardon Zoltán Rácalmáson él és alkot. A képzőművészetet és magát a rajzolást általános iskolai rajztanára, Ilnáth Mariann festő- és grafikusművész szeretettete meg vele. Mára már a pirográfia is a kedvenc alkotótevékenységévé vált, több kiállításon is bemutathatta a műveit.

– *Rajzol és ámulatba ejtő pirográfiákat készít. Hogyan talált rá a faégetés művészetére, milyen pluszt adott?*

– A pirográfiával a világhálón találkoztam, s rögtön beleszerettem! Különösen nagy hatással voltak rám Jean Bouick és Dino Muradian művészek alkotásai. Számomra a pirográfia az alkotás! Mert tűzzel rajzolni jó! Egy sima csiszolt fára vagy falemezre, esetleg papírra vagy bőrre beleégetni, amit más festene vagy rajzolna. A pirográfia megismertette velem a fa szépségét, alázatosságra és türelemre tanított, mert valljuk be, nem sok a hibázási lehetőség. Alkotás közben érezni az égett fa illatát, és látni, ahogy előbújik a natúr felületből az elképzelt alkotás!

– *Gitára is készített csodálatos pirográfiát. Miben volt más, mint a faliképek készítése?*

– A gitár a fiam első hangszeré volt. A test juhar, a fedlap lucfenyő. Teljes csiszolás után – amit nagyon finoman és még nagyobb türelemmel kellett elvégezni – kapta meg a jelenlegi grafikát. Komplex módon kellett megtervezni a rá kerülő grafikát, hogy a gitár különböző részein megjelenő minták, képek tökéletes összhangban legyenek egymással. Örömteli kihívás volt számomra, szeretem változatos felületeken alkalmazni a faégetést.

Facebook: Hardon Zoltán
Pirográfia & Rajz

(Folytatás
a következő számban.)

